

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

26. In Festo S. Ioannis Baptistæ, quadripartita. Quis putas puer iste erit.
Nam & manus Domini cum illo. Luc. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](#)

magno devotionis affectu tenent Ramusculum
tri Spinarum ejusdem preciosae Coronae. Prae-
tero alias nonnullas Belicas Ecclesias, que de
Spinis Domini gloriantur. Sed si in Belgio, ut di-
xi, tot in locis de Spinis Salvatoris & Coronae ejus
sit gloria, quid in aliis provinciis & regnis? Et
quomodo tot loca replevia gaudio porri, fin
speciali miraculo & providencia, tandem illa Co-
rona?

Quicquid si hac de re, scimusque passionis
Christi instrumenta velut trophae quadam vi-
ctoris permanescent, eademque toto orbi facta
fuerint conspicua & proficia: ex quibus velut e
perennibus fontibus fluentia miraculorum & gra-
tiarum eruperunt. Nam ipsas spinas Coronæ Iesi,
Columnam ad quam alligatus est, Arundinem,
Spongiam, diligenter a servata tradit S. Grego-
rius Turonensis, de gloria Martyrum cap. 7. & Be-
da, de locis sanctis, cap. 20. Tunciam etiam militi-
bus datam a Christianis redemptam & a servata,
tradit idem Turonensis, cap. 8. suis temporibus in
Galatu fuisse. Sudarium etiam, quo caput eius
in sepulchro involutum fuit, quod divina virtute
illud fuisse ab igne, translatum fuisse ad poste-
ros, testatur Beda de locis sanctis. Ab hoc di-
verum est illud Sudarium, quod facie Domini
cælum solent admotum effigiem retinuit, ut
habet traditio Christiana, idque factum fuit à Be-
renice, quæ vulgo Veronica dicitur. Permanet
etiam integra fundum illa, que corporis Domini
cælum in sepulchro posita fuit velut
vel operimentum, & in se imaginem jacentis Do-
mini in sepulchro expeditum, a servaturque sum-
mo in honore in Ecclesia Taurinensi, de qua alibi
dixi.

Sic propter IESUM Christum crucifixum hæc
omnia merito coluntur, maximè autem Crux,
tanquam Altare, in quo seipsum volute Patri
sanctificare & immolare, prout alibi dixerat de
suis: *Ego sanctifico me pro eis.* Hinc factum est, ut
& partes Crucis veritatem suam miraculis proba-
tior.

Notabilis pars S. Crucis à Philippo Comite Na-
murensi ad Florenciensem oblatæ, mul-
tas cruxis guttas, anno 1240, in praesentia tam
Religiorum, quam Parochorum, in die sacra
læventionis S. Crucis fullavit. Quapropter in the-
sa argentea, in qua hæc pars ligata vitalis honoris
cultu datur, hæc veritas exarata leguntur antiquo
symbolo.

Hæc Crux, qua tunc nobis bis sanguine fluxit,

Quam sic quod tunc Christi crux ac brachium
Referit quoque S. Paulinus, si per fructulum S.
Crucis testimoniæ memendum grande, quod è easa
reno refusa in suammet dominum irrumpebat, vio-
lento impetu cuncta depascens. Miraculum istud
hæc perpetue memorie versibus his conseruat in
Matthæio. S. Ierici.

Ipsa domum remanso, modicam sed grande salutem
de Crucis aeterna simplicem mihi fragrante lignum
Praecepit tenetq. manu ad servis procul ingreflammis;
Nec plesso resinx pro pedatore, quo segerem me,
Arceramque hostem collato uocante reliquit
Credo, nec denauis mihi, id credula Christo
Grates. Et iustas dñe lusus omnesq. posse
Nostra salua etenim cruce Christi & neonne conflatis
Inde fidis nabis, qm. in hac Cruci nostra pericolo
Profus. Et nostram cognovit lumen sedem.
Multa manus creditis in me illa incendia vestis
Aperges, largi capessat vincerem lymphis.
Sed iesu exhortans perfavent fonsius imberes,
Viceris ignis aquam, nos ligno extinximus ignem.
Omnia ligna corvans ligno Crucis uruit ignem:
Quamque aqua non poterat, men brovis hostia
flammarum.

Hez S. Paulinus.

Denique, in celesti Concochio S. Amandi Ordini
S. Benedicti, non procul à Tornacensi civitate,
inter lacras Reliquias adorandas exhibent nota-
bilem partem vitalis ligni sanctissime Crucis per
ignem olim probatam, ita ut manferit illa in
flammis, figuram Rubi Moysis in medio ignis,
Deo sic veritatem Crucis sue probante, & Rubi mi-
raculum antiquum renovante.

IN FESTO S. IOANNIS BAPTISTÆ. Lect. 26.
Quis patas puer iſe erat? Nam qm. manu Domini
nisi tunc illo, Luc. 1.

Filius Adam & Eve non solent nasci sine gemitu Exordiū
& dolore, sine lacrymis & clamore. Nascendo
enim trahere fecum incipiunt longam & rum-
rum catenam antiquæ Parentum delicto fabricatam, que non defert eos à die exitus de ventre ma-
tris usque in diem sepulture. Tam quasi praetene-
re videntur, & agnoscere veritatem illius Elogii
Mortalium fortem desribentis: *Homo natus de
matrio brevi vivens tempore, repletus multa misera-
ria.* Proterea eoz mox natu natura impellit ad
lacrymas & ploratum. At nonnulli hoc norant
malculos inclinare plorando, Alii somellas, BE,
quasi hi Adam, hec autem Eyan incidunt. Vnde &
Hoc in
mondo
6.7.8.9
per.

Incolamus E. r. A. quæque natus est ab Eva.
O vere origo miseranda Mortalium, dum patiuntur cum dolore ad dolores, dum eduntur cum ge-
mitu ad gemitus, dum ad penitentiam producentur
cum periculo generantis, dum in ipso ortu jam
occasum nunciantur per lamenta! Nec Reges alio
habent iniuriam; quia nec aliam habent fortem
quam miserationem, nec alium finem quam me-
tori lociandum. Audi Ecclæsiasticum: *Gravis iugum
super filios Adam à die exitus de ventre matris natus
in diem sepulture, à resistente super sedem gloriosam Book. 4.
sugere nec humiliari in terra qm. evitare ab eo qui*

periori coronam & uitium biacimbo uiginti ad eum qui
vestimentis lino crudo: hoc est, a Rege & Principe regis
ad vilissimum & pauperissimum, qui inter pulve-
rem & fordes habitat: linquo grofio & vili sece-
ndit p[ro]p[ter]e paupertate. Exemplum in seipso stat-
tuit Rex Salomon, pronuncians de se: *Sunt quidam*
& ego mortalis homo filius omnibus, & ex genore
terreni illius qui prior factus est. Et ego manus accepi
communem a[et]ernam, & in similitudine factum duci[er]em
sum, & primam vacem sensilim omnis omis-
plorans. Hac de se & de omnibus mortalibus pronun-
ciat Salomon, moreno[n]e esse nativitatis humanae
individuum comitem declarans.

At non minum, si contra legem communem & ordinariam electi huius infantis nativitatem gaudie & exultationi speciali associatam dicamus. Speciale enim eius privilegium fuit, quod prius divinam sensit gratiam, quam humanam miseriam: prius particeps factus sunt lucis celi, quam lucis hujus facili: prius coepit vivere Deo, quam sibi noremus, faciamus inquisitionem super eis vita & gestis, & requiramus testimonia eorum qui probe eum nosse possumi, funtque testes omni exceptione maiores. Hoe enim etiam in beatificatione & canonizatione Sanctorum solet Ecclesia praedicare. ut tanto certius eis honores decernat & triumphos.

Primo quidem interrogemus Patrem eius: *Quis PARIS I
putas puer iste erit?* Iudeum interrogamus de
hoc p̄ero, nam vel solum eis nomen pugillari
inscribendū, qui Angelī dicit̄ non fata credulū
perdidat prompte modulos loquela, gratia Nostrū
mini Filii sibi inferta mox recuperavit peremptā
organā vocis. Tuergo, & Zacharia, effo nobis pri-
mūstibus. Quid dictis de puero isto? Attende:
Tis puer, Propheta Al̄iissimi vocaberas, praebis enim *Luc. ii.
ane faciem Domini parare vias ejus,* ad dandam
sciāmānū *falsis plumbis ejus in remissōrum peccatorum
corū.* Vider̄, quā dīcere r̄pondet hinc que-
stionē: *Quis putas puer iste erit?* Et quidem hac pro-
nuntiat non à te, sed à Spiritu Sancto, qui ei lin-
guam diffidit ut aera vīntam, & labia apertū
cordis ad enarrandum magnalia. Deferga humi puerū.
Et quia idem Spiritus qui ejus linguan fecit diser-
tam, etiam infantis aures & præcordia aperuit, &
intellectum ei dedit ab utero, ideo aliquid orū
inventus noncurat diuīnū, vērū tamen capacem

Propterea Ecclesia tanta cum laetitia & solennitate eius celebrat Nativitatem, quod privilegium est Christi, Deiparae, ac Ioannis. In hoc featum Nativitatis S. Ioannis celebratum suffit antequam celebraretur featum Nativitatis B. Virginis, colligunt ex S. Augustino fern. 20. de Baptista, ubi dicit: Natalem S. Ioannis hodie celebramus, quod nullus unquam Sanctorum legimus suffit concordium. Solus enim Dominus & B. Joannes dies Nativitatis in universo mundo celebratur. Ergo Augustini tempore nequid in tota Ecclesia Virginis Deiparae natalitus dies celebrabatur. Tanta verè laetitia celebrabatur omnibus featum Nativitatis Ioannis, ut illud tuba Missae sive Nativitatis Domini decoraretur. Ratione tanta festivitas Guarcinus Abbas his verbis producit: Merito Nativitatem istam, quam mirabiliter operari gratia, & miratur natura, solenniter veneatur Ecclesia. Praesertim cum Christi Nativitatis, cuius gratia naturam reparavit per hanc pignora fideha fantem paucorum dieum, vere tamen capaces hojus iugis elogios, & mellifluorum verborum hominum: In uero ad aeterna lucis adestium lucerna bacillus, dona charitatis, forceps incendium, tunica veri lumen, inquit S. Laurentius Iustinianus, aliudvenit ad illud de Ioanne dictum: Illa erat lucernula lucis, & Ioan. s. ardens. Merito ergo verba haec ad infantem humectare non diripiuntur, & quorū in lucem edūsūt, à Patre predicuntur. Quasi dicat: O parvule puer! O fili prædictus! Quam feliciter nobis natus & orbis universus, ut Propheta sis Altilium Dei, & Prophetarum clausula? Praebis enim ante faciem Domini & Dei tu, ante faciem Mefiae, enique illius Præcursor. Praebis per ingressum in hanc vitam, per progesum, per egesum. Praebis conceptione, nativitate, baptismo, prædicatione, vita, morte, & ad limbum defensione. Praebis ante faciem Domini parare vias ejus, quia illi iter

Ribad. te
fis est in
festo S.
Iohannis.

Serm. 2.
S. 16 ann

in hominum animos per penitentiam dabis & baptis-
trixum, & inclinabis omnibus: *Parate vnam
Domini, reatu facite fimitas eus.* Preibus ad dan-
dam scientiam salutis plebi eus, scientiam Christi,
scientiam salutis aeternae per Christum consequen-
tiae, per quem & remissio dabitur peccatorum. O
praecatum testimonium de Ioanne! Illud quo-
que verissimum esse, mox declaratum est. An non
ipse Propheta Altissimi? An non Propheta ex
utero a Domino constitutus & conformatus? *Pris-
quam te formarem in utero, novi te, & ante quag-
migraderem, sanctificavi te.* Hoc si de Ieremia, magis
de Ioanne verum est. Hinc & ipse introduc-
tur, dicens: *Attende populi de longe, Dominus ab
utero vocavit me, de ventre matris mea recordatus
est nomen mei, posuit os meum quasi gladium acu-
tum & sagittam electam.* Novit eum Dominus ex
domine, quia loannis nomen ei voluit imponi,
quod gratiam significat, quia gratia illius nobis
dedit, gratia in utero sanctificavit, gratia in lucem
edit, gratia semper in eo fuit, & quia gratia le-
gum praeannovit: novit quoque ex nomine, quia
prae ceteris Prophetis non solum gratia nomen,
sed & dona ipsi communicavit. Potuit os eius qua-
si gladium acutum, vitia fecantem, & animas pe-
nentram. Quapropter inquit: *Securis ad ra-
dicem arboris postea est. Omnis arbor, qui non facit
fructum bonum, ea scidetur, & in ignem mittitur.
O gladium acutum! O sagittam corda penetranta!* Multi enim iis verbis sunt converbi.

Ier. 1. t.

Isa. 49.

Luc. 13.

Matt. 11.

S. Ioannes

sur. An-

gelus in-

scripto

Malac.

3. 3.

Luc. 1.

2. Angelus

officio

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

3. 3.

PARS III. **T**ertid, si quis non est contentus antiquis Prophætaram testimonij & de Ioanne pronuntiatis olim oraculis, Evangelica adiudicere possumus testimonia, quæ Ioanni encomia clara vocum harmonia concélébrant. Quatuor enim Evangelista musica in decantanda Ioannis laude mitte consonat. Matthæus & Lucas multa de ipso enunciavit præconia: Marcus suum ab ipso felicibus auxiliis Evangelium orditum, Ioannes vero, cum in divinum Verbum oculos aquilinos alasque sublimes intendit, mox ad Ioanem illos convertit, & inspiciens eum cum literis legationis sue, de ipso interrogat: *Fuisti missus a Deo, cui nomen erat Ioannes, hic venisti in testimonium, ut scilicet opus peribatur de lumine, ut omnes credentes per illum. Ecce Ioannes de Ioanne quale testimonium perhibet, à Verbo ad Vocem Verbi manifestatricem transflens, à Rege ad Præconem, à Sole ad Aurora? Ecce hi duo Ioannis nomen obtinentes, quasi duo Cherubini expandant alas, & vultus in propitiatoriū intendant, alas mentis, alas amoris in Christum erigunt, & fidele ei testimonium præstant. Sed & unus Cherubus de altero testimonium perhibet invenientum, Evangelista Ioannes de Ioanne Baptista, dum dicit ipsum à Deo misum ut lucem demonstraret & Verbum. Quia vero rants & ipse Baptista luce fulgebat, ut lucis putare possimus esse Lucem, sive Messiam; ideo addidit Evangelista: *Non erat illa Lux. Que negatio non ad ejus spectat depreciationm, sed ad exaltationem & laudem: indicat enim tantum in Ioanne fusile virtutis splendore, ut maximam de se admirationem concitaret & Messias vifus fuerit. Non erat illa Lux, & erat lux. Non erat lux increata, & omnium creatrix; sed erat lux creata, & emanans ab increata. Non erat Sol, sed erat Mons radis Solis illustratus, ut prior radios exciperet & in alios refunderet, lucemque eis nunciatet. Non erat illa lux, sed lucerna à luce intenta lucis, & illum demonstrans quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. Ille erat lucerna ardens & lucens, & volvulus ad horam exultatione in luce sua, dicebat Dominus Iudeus. Hoc erat lucerna clara & illustris posta super candelabrum, ut præluceret omnibus ad cognoscendum eum qui mittendus erat, ardens per interam charitatem & lucens per extensem doctrinam, ac per exempla virtutum: Vos latetis etis de tanta luce, sed tandem contempnere eam coepitis; ideo ad horam suam exultatione vestra nam cum venisset neque manducans neque bibens, dixistis, *Demonium habes: cum ad eum honorem & admirationem id referre, Deumq; in eo glorificare debuissetis.***

**Aug. in
c. i. Ioann.**

Ioann. 5.

Matt. 21.

PARS IV. **Q**uarto, quia hominum testimonio acquiescere nolunt nonnulli, interrogamus Angelum: *Quis puer iste eris? Testimonium perhibet Gabriel, ejus nuncians miraculosam & conceptionem & nativitatem, sicut & Christi; idque*

factum est non in loco prophano, sed in templo, à dextris altaris thymianatis, cum præclara laude chang. pueri nascitur. De hac re sic loquitur B. Petrus Da- gabriel. Non est filius transundum, quam solemnis Luc. 1. glorificatione pueri huius in hunc mundum nuncia- tur ingredi. Adeò Angelus Gabriel è superiori cor- rum cardine Domini fortitudine, descendens stat à dextris altaris incensis. Nec quilibet Angelus, sed ille sublimior, qui B. Virginis nuncius artulit singulariter, & elatus est ut nunciaris militem, qui nunciaris debebat Regem. Certe licet Angelus tam Isaac quam Sampsonis conceptionem nunciantur: ita hoc tamen re Ioannem dignitate precedere, ex ipsis confitit cir- comstantis. Ipse enim ab Archangelo in loco di- gniori, tempore fricationis, apertiori miraculo præ- nunciatur & predicatur. Immo si Christi annun- ciatio fit in thalamo, Ioanna fit in templo, ita ut ex hac parte excellat Ioannis gloria.

*Sed quod testimonium dat ei Angelus? Multi-plex unque testimonium virtutis ab ejus Angelo perhibetur: inter cetera autem dicit: *Hic magnus erit coram Domino, & replebitur Spiritus Sancto ad- huc sex uero matris sua. Quid est, magnus erit coram Domino? Simpliciter de Christo dixerat Ange- lus, *Hic erit magnus, quia ipse est cuius magnitudinis non est huius, qui & in se magnus est, & quoad nos magnus. De Joanne autem dicitur, quod mag- nus sit futurus coram Domino, quia à Domini magnitudine ejus dependet magnitudo, sicut ra- dius à Sole, sicut rivulus à fonte, sicut ramus à radice. Coram ipso ergo, & per ipsum, & in ipso magnus erat futurus Joannes. Parium ei erat, si magnus S. Ioannes foret coram hominibus opinione sanctitatis, quia magnus fallax est humani iudicii censura & trutina; & pa- rum est magnus esse coram hominibus, id autem sumus quod coram Deo sumus. Magnus ergo Io- annes coram Deo, & ideo vere & absoluè magnus. Non ambiebat magnus esse coram mundo, quia mundum, & omnia quæ mundi sunt, deferebat, contemnebat, concubabat, reputabat ut fieriora. Non querebat magnus esse coram hominibus, quia ludens eum pro Messia recipere paratis, & ad horam in luce ejus exultabimmo contradixit: *Non sum ego Christus. Ac de te interrogatus, non aliud dirit quam Ego vox clamantis. Non volebat mag- nus esse coram seipso, quia de se dicebat: Non sum dignus corrigiam talcamentis solvere illius qui posset Ioam. 2. me venturus es. Magnus ergo erat, sed coram Domi- no magnus, ab eo sanctificatus, electus & con-secratus, ut Prophetæ & plus quam Prophetæ, ut Præcursor & Baptista, ut Vox Præco, ut Amicus Sponsi & Sponsæ Paranymphus. Denique, ita magnus erat coram Domino, ut ejus nomen prius in celo scriptum fuerit quæ in terra, prius ab An- gelo quam ab hominibus usurpatum. Magnus ergo fuit in oculis Dei, qui adeo parvus fuit in oculis suis. Sed & sic magnus est in celo coram Domino, triplici aureola Virginitatis, Martyrij, Doctoatus, ipsum adorante; illis, rosis, violis, ejus verticem coro- nanti.****

Tomus 1.

natus Liliū symbolum est candide virginitatis, Rosa rubicunda martyris & charitatis, Violets splendens doctrinæ coelestis. Hæc omnia in eo sunt, quia Virgo fuit, & Martyr, & Doctor.

PARS V.
Quis se
ipse puer
testimoni
Christi.
Matth. 22.

Postremo, si non sufficiant nobis hominum & Angelorum testimonia, interrogemus Filium Dei, non potest falli, qui Sapientia; nec fallere, quia Veritas est. Quid ergo ad hanc respondet quæstionem: *Quis putas puer ipse eris?* Audi eum: *Inter natos mulierum, inquit, non surrexit major Iohannes Baptista.* O testimonium super omnia testimonia, ore Veritatis deponitur! En qualem Iohannes fortis est laudum suarum præconem! Non solum Prophetas, aut Angelos, sed Filius ipsum Dei habet Encomia tamen. Beati omnes fuere, qui ore Domini meruerunt commendari & laudari. Non enim ipse solet sic homines inantere laudare, aut oris vano obsequio gratiam captere, aut transitoria tantum laude commendare; sed si quos laudavit, etiam eorum laudem exterriti consecravit; sicutque laus illa quoddam initiam & symbolum æternæ electionis eorum. Sic Petrus dicit: *Beatus es Simon Barjona.* Sic Nathanaelii testimonium perlibet: *Ecce verus Israhælita, in quo dulus non es.* Sic Centurionis fidem collaudat, & Magdalena dilectionem. Hæc omnia ad iudicium aeternum spectabant, cuius jam quoddam pignus eis dabit Dominus. Sed sic eos felices pronunciamus quos laudavit Dominus, quæmerito super omnes id de Iohanne assertimus, quem non semel tantum aut cusiim brevi commendavit eloquio; sed frequenter, idque pleno apud plebem sermone, eis laudes decantavit. Commendavit enim à constantia, assertens eum non esse arundine, vento agitatam. Commendavit ab austrietate & potestate, dicens non esse molibus vestitum, aut deliciae enervem. Commendavit à sapientia, pronuncians cum esset Prophetam, & plusquam Prophetam. Commendavit à munere & puritate, dicens esse Angelum misum ante faciem suam, quasi à lateri Legatum. Sed hec omnis & alia que dici poterant, abbreviavit. Verbum aeternum in hoc verbo: *Inter natos mulierum non surrexit major.* Laudatur fides Abramæ, obedientia Iacobæ, patientia Iacobæ, castitas Iosephæ, manutudo Moyis, pietas Samuels, Eliæ zelus, sanctitas Davidis, ceterorum quoque Patriarcharum & Prophetarum merita apud Ecclesiasticum per varia capita celebrantur: Sed omnes istæ præfitorum virtutes, omniaque merita, in uno Iohanne reperiuntur, omnesque vel antecessores, vel primos latentes, adiquat. *Cui nullum preponit in præconia Christi, in nullum et prælausurus est in primo:* scilicet S. Hilarius Arcatenensis.

Quod si quereras, an etiam Apostolos Iohannes præcedat in gratia & gloria? Respondeo ex verbis Domini non posse id evinciri, quia Dominus cum comparat solum Prophetas antecessoribus, assertaque nullum ipso ex illo majorem. Sic enim explesse dicit S. Lucas: *Major inter natos mulierum Pro-*

phetæ Iohannes Baptista, nemus est. Ex quo infertur ipsius eos antecessore, quia probabiliter habet Theologorum quorundam opinio, in patria nullos esse equales: Quod etiam assertit Auctor operis imperfecti sub nomine S. Chrysostomi; & Franciscus Maironis Doctor Theologus ex antiquis eandem sententiam attribuit S. Dionysius. Quantum ad Apostolos de illis non agit Christus, five illis Iohannem non comparat. Unde an illos in gratia vel gloria excedat, certè affieri non potest, sed à divina prædestinatione nobis incognita. Nonnulliter enim ex Doctribus tam antiquis quam novis in affirmantem partem proponent. S. Ambrofius sic loquitur: *Præclavis cunctis Iohannes, omnino univocatus, antecessor Propheta, superpredicatus Patriarchas, in gratia & expressius S. Theodorus Studites hoc assertit, diversus: Et Prophætæ & Apofolos & alii omnibus revera prior est magnus Præcursor; illis quidem ut sequens, his vero ut præcedens.* Faret S. Petrus Damiani, sic de Iohanne differens: *Vnde est & secundum P. Dam. non habet, qui chorus intercessus Angelicus sublimioris coronæ titulus universitatis humanae transcenderet ascensum. Considera mansiones regni, & universum ordinem humanae generationis obambula, & Iohannem iam novum quam veteribus videbis esse præpostum vel aquatum.* Denique hanc communem Doctrinam sententiam appellat Iohannes Eius homo, & de S. Iohanne Baptista, quæ assertit ipsum post Christum at Mariam sanctissimum esse. Gerlonio quoque tractat: super Magnificat, chronum Luciferi in ordine Seraphinorum cum occupare existimat, cui subserbit Franciscus Maironis. Cum enim ex omnibus Ordinibus aliqui cediderint, etiam ad omnes Ordines aliqui aliquem sunt loca Angelorum. Maria super omnes choros est, Iohannes ergo videtur prius occupatus locum in primo choro leuceniorum horum sententiam.

Quicquid sit de his, scimus quod ad sublimem valde gloria gradum elevatus fit Baptista, quodque ipsi fit propinquus divinitati. Quapropter quos post se traxerit exemplo, juvabit merito, commendabit suffragio, nec repulam poterit pati, qui propinquus omnino est & acceptissimus Regi summo. Iesus ergo feliciter vestigia, ad eum dirigamus & vota, auxilium petamus ab illo, qui adeo potens est, & toto cordis desiderio clame-

mus: *O Divine Præcursor, o Baptista, o Præsum-
mi Regis, o Legate, & Angele ante faciem tuo
Domini, ad præparandas vias ejus & illuminandas eos, qui in tenebris & in umbra mortis fede-
bant! Fac nos audire vocem tuam, vocem po-
tentiarum, vocem iudicij vocem clamoris in deferto, ut possimus feliciter dirigere pedes nostros in viam
pacis & æternitatis. Et quoniam adventu primi sen-
tientis Salvatoris, exultasti gaudio magno in Spiritu
sancto.*

Luc. 7.
Abul.
Matth. 11.
Op. temp.
in c.n.
Matth.
Mairon.
ser. de Ba-
ptista.
De præ-
dicitia
S. Iohann.
In gratia
præreli-
guis.

P. Dam.
hom. de
Baptista.

Sancto, illo replens & Spiritu matrem effice ut vetero spirituali gaudio tuam celebremus Nativitatem, & cum adfuerit Dominus in secundo ad ventu suo, pollitus ei occurrere cum gaudio, ipsiusque totum benedicere aeternitate.

LECT. 27. IN FESTO SS. PETRI ET PAVLI.

Constitutio et Principe super omnem terram.
Psal. 44.

De titulis S. Anctorum Apostolorum Petri & Pauli merita S. Petri & heroica gesta, gratiam & gloriam, laudes & S. Pauli, una celebrat festivitate Ecclesia: tum quia amor Christi & zelus gloriae Dei eos sic indolos voluit, secum confederavit, ut uno die, uno loco, usque tyrannos tolerantes tentis, & sanguinem profundentes, prout dicit S. Maximus homo de Petro & Paulo: tum quia de eorum meritis aequaliter nimirum nichil diversum, nobis debemus ferire distinctionem, nam iles & electio patet. Et labor similes, & finis fecit aequales ut loquuntur S. Leo ferm. i. de Petro & Paulo. In hac igitur die, aurea luce & roseo eorum cuore condecorata, in qua per crucem alter, alter enim triumphat, laudes eorum iunctim decantemus, ex sanctorum Patrum scriptis.

Dicamus secunda, hos Apostolos esse duo *Uerba*, quae Sponsus admiratur & laudat in Spongia. Etenim in fini quiete doctrinae ecclesiatis Ecclesia ^{ra Ecclesia} novellos filios aluerunt, donec in perfectam etate sia. eos perduerent. Audi Apostolum Petrum primis fidelibus ad haec ubera lugenda in visitationem: Quis ^{i. Pet. 2.} modo genii infantes, sine dole, rationabile lac concupiscit, ut in eo crescat in latitudine, si tamen gustabis quam suavis est Dominus. Audi & Apostolorum Paulum similiter suos alloquentem: Tamquam parvuli in Christo lac vobis patum dabo. Et tecum: Fatis sumus in medio vestrum, tamquam seminix, forent filii fuos. Ita desiderantes vos cupide volebatis ^{i. Thess. 2.} misericordie vobis non solam Evangelium Dei, sed etiam primas nostras. Hoc late in strobium plenus erat Apostolus Paulus, cuius caput gladio excisum, non sanguinem, sed lac dedit, inquit S. Chrysostomus, & in terra tres falsus faciens, quasi tres lacteos fontes elicuit. Audi Gilbertum Abbat. fer. i. in Cant. Super illud Canticum Pulchre sunt mammæ tuæ. Mammæ plures, quia debet esse varia ubera cum temperatura pro sagittatum qualitate diversa. Vide quomodo Paulus Iudeus factus est Iudeus, iiii qui sine lege quasi sine lege, infirmis infirmus. Nonmeto applicat ubera discipulis, qui in se tors transformas genera? Quid aliud molitur temperatura tam multiplici, nisi in leniter & ladiis mors teneris auditorum animis eius doctrina influisse. Tot uideat abundare mammis, quod modis arte ingeniosa capacitate & infirmorum cooptabat, hæc ille. O vero Ecclesia fecunda ubera, Petrus & Paulus, mirabil sapientie & doctrina fecunditat ac ubertate primos fideles Ecclesie, primos filios reficiunt & adhuc modo lac suauissimum fundentia in saeculum omnium electorum, & Filiorum Dei.

Cant. 7.

*Due luctu
dissimi
oculi Ec-
clesia*

Christo, qui est porta & Ostium per quod multum debet ingredi. Quomodo S. Petrus fuerit tamquam Piscina fluenti oculis, notum est ex S. Clemente afferente genas ejus cavatas suffite ex continuo fletu; qui fletus Gallo canente quotidie re-crudecebat. De S. Paulo etiam Apostolorum acta & ejus epistola testantur, quomodo in membrorum Christi consideratione peccata deficeret, ut ea elueret quasi aquis pascere mysticæ fluentibus in gratiam multitudinis. Sic enim ait: Multi ambulant quis sapienter dicebam, nunc autem & sensi, minicos eritis Christis, quorum Deus venter est, quorum gloria in confusione mea. Item sic alloquitur Iacobus: Nos cessavimus per triennium nocte & die memorem cum lachrymis uniusquamque vestrum. Quiem locum expendens S. Chrysostomus in epist. ad Colofonenses sic loquitur: Ex quo fonte emanarunt tanta fluentia, ut ex illius oculis lachrymae? Quem fontem vis comparare cum his lachrymis? Eamus qui sunt in Paradiso, qui irrigat universam terram? Sed nihil dicas aquile. Ergo praelari oculi Petrus & Paulus continuo aquas salubres emittentes instar fontium, vel plicinarum, in gratiam multitudinis & confortus totius Ecclesie!

Dicamus secunda, hos Apostolos esse duo *Uerba*, quae Sponsus admiratur & laudat in Spongia. Etenim in fini quiete doctrinae ecclesiatis Ecclesia ^{ra Ecclesia} novellos filios aluerunt, donec in perfectam etate sia. eos perduerent. Audi Apostolum Petrum primis fidelibus ad haec ubera lugenda in visitationem: Quis ^{i. Pet. 2.} modo genii infantes, sine dole, rationabile lac concupiscit, ut in eo crescat in latitudine, si tamen gustabis quam suavis est Dominus. Audi & Apostolorum Paulum similiter suos alloquentem: Tamquam parvuli in Christo lac vobis patum dabo. Et tecum: Fatis sumus in medio vestrum, tamquam seminix, forent filii fuos. Ita desiderantes vos cupide volebatis ^{i. Thess. 2.} misericordie vobis non solam Evangelium Dei, sed etiam primas nostras. Hoc late in strobium plenus erat Apostolus Paulus, cuius caput gladio excisum, non sanguinem, sed lac dedit, inquit S. Chrysostomus, & in terra tres falsus faciens, quasi tres lacteos fontes elicuit. Audi Gilbertum Abbat. fer. i. in Cant. Super illud Canticum Pulchre sunt mammæ tuæ. Mammæ plures, quia debet esse varia ubera cum temperatura pro sagittatum qualitate diversa. Vide quomodo Paulus Iudeus factus est Iudeus, iiii qui sine lege quasi sine lege, infirmis infirmus. Nonmeto applicat ubera discipulis, qui in se tors transformas genera? Quid aliud molitur temperatura tam multiplici, nisi in leniter & ladiis mors teneris auditorum animis eius doctrina influisse. Tot uideat abundare mammis, quod modis arte ingeniosa capacitate & infirmorum cooptabat, hæc ille. O vero Ecclesia fecunda ubera, Petrus & Paulus, mirabil sapientie & doctrina fecunditat ac ubertate primos fideles Ecclesie, primos filios reficiunt & adhuc modo lac suauissimum fundentia in saeculum omnium electorum, & Filiorum Dei.